

Ontwerp-Inpassingsplan Logistiek Centrum Eerbeek

Ladderonderbouwing

20 december 2022

Eerbeek-Loenen 2030

Eerbeek - Loenen 2030 is een samenwerkingsverband tussen
provincie Gelderland, gemeente Brummen, gemeente Apeldoorn en IKEL (Industriekern Eerbeek - Loenen

RHO ADVISEURS

<i>SOORT</i>	<i>GEGEVEN</i>
DATUM	20 december 2022
PROJECT	Provinciaal Inpassingsplan
PROJECTLEIDER	I. de Feijter
OPDRACHTGEVER	Provincie Gelderland
PROJECTNUMMER	20200848.001
AUTEUR	Joost Jansen
STATUS	Definitief

© RHO ADVISEURS BV

Niets uit dit drukwerk mag door anderen dan de opdrachtgever worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Rho Adviseurs bv, behoudens voorzover dit drukwerk wettelijk een openbaar karakter heeft gekregen. Dit drukwerk mag zonder genoemde toestemming niet worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUD

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Waarom toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking?	4
1.3 Leeswijzer	6
2. Beschrijving ruimtelijke en economische behoefte	7
2.1 Omgevingsagenda Oost Nederland (juni 2020)	7
2.2 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland (december 2018)	8
2.3 Actualisatie RPW Cleantech Regio 2019-2030 (februari 2021)	8
2.4 Programma Eerbeek Loenen 2030	9
2.5 Toekomstvisie 2030 Innoveren met oude waarden (juni 2013)	10
2.6 Onderzoeken economisch belang papier- en kartonindustrie en maakindustrie	10
3. Beschrijving behoefte vanuit papier- en kartonindustrie	13
3.1 Toekomstperspectief	13
3.2 Noodzaak groei productievolume in Eerbeek	13
3.3 Samenhang groeiplannen en opslagruimte	14
3.4 Behoeft extra opslagcapaciteit	14
3.5 Behoeft concentratie opslag	15
3.6 Beschikbaar bestaand aanbod	15
3.7 Vestigingsvoorwaarden	15
3.8 Ruimtelijke effecten	16
4. Waarom kan het LCE niet binnenstedelijk	17
4.1 Alternatieven binnen het zoekgebied	17
4.2 Keuze voorkeurslocatie	19
5. Conclusie	20
5.1 Behoeft	20
5.2 Locatiekeuze	20
5.3 Leegstandsaspecten	21
5.4 Conclusie	21

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De papier- en kartonindustrie in de regio Eerbeek is het hart van de papierindustrie in Nederland en van groot economisch belang voor Gelderland. Momenteel zijn er negen papierfabrieken in Gelderland, waarvan drie in Eerbeek (zie figuur 1.1.). Het is een cruciale economische motor in de regio, nauw historisch en ook 'organisch' gegroeid en verweven met het sociaaleconomisch en ruimtelijk DNA. Door de jaren heen zijn zowel de papierindustrie als het dorp gegroeid, waardoor een complexe situatie is ontstaan op het snijvlak van ruimte, wonen, infrastructuur, leefbaarheid en economie (o.a. papierindustrie).

De papierindustrie zoekt ruimte om door te kunnen ontwikkelen binnen de vigerende vergunningen en hun processen te vernieuwen en verduurzamen. Tegelijkertijd staat de leefbaarheid van het dorp onder druk door geur, geluid en verkeer van en naar de fabrieken. Als antwoord op deze complexe opgave heeft de provincie Gelderland, in samenspraak met Gemeente Brummen en de Industriekern Eerbeek Loenen (IKEL), het programma Eerbeek-Loenen 2030 opgezet, voorzien van drie pijlers: vestigingsklimaat, leefbaarheid en energietransitie. De provincie Gelderland werkt samen met bedrijven aan het toekomstbestendig maken van de industrie in samenhang met de leefbaarheid in het dorp.

Belangrijke hoeksteen van Eerbeek-Loenen 2030 is de voorgenomen ontwikkeling van een Logistiek Centrum Eerbeek (LCE): één centrale opslaglocatie ten behoeve van (ten minste) drie papier- en kartonbedrijven. Het LCE is een initiatief van provincie Gelderland, gemeente Brummen en drie bedrijven in de papier- en kartonindustrie (thans geheten: DJP – De Hoop, DS Smith Packaging, Folding Boxboard Eerbeek) om extra opslagcapaciteit te realiseren op één centrale opslaglocatie in Eerbeek.

De initiatiefnemers hebben aangegeven dat het LCE voorziet in hun groeiende behoefte aan en de wens om synergie te realiseren door een groot deel van de producten op te slaan op één centrale plek (in plaats van versnipperd over verschillende locaties in Eerbeek en omstreken). Het LCE project wordt ook aangegrepen om het pendeltransport te optimaliseren en te verduurzamen (volledig emissievrij), wat mogelijk wordt door de korte afstand tussen het LCE en de drie genoemde fabrieken. Hiermee worden kansen benut op het gebied van energietransitie door middel van emissievrij transport en draagt het LCE bij aan de leefbaarheid in het dorp.

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben in mei 2022 gekozen voor de locatie Kollergang Zuid-West voor realisatie van het LCE. Deze locatie ligt achter het huidige bedrijventerrein Kollergang-West. Voor het LCE is een terrein van circa 5 ha noodzakelijk. De benodigde extra magazijn- oppervlakte is 24.000 m², in combinatie met de bestaande opslagruimte aan de Kollergang 6. Door de keuze voor Kollergang Zuid-West kan ook Kollergang 6 worden benut voor het Logistiek Centrum Eerbeek. Dit bespaart ruimtebeslag, omdat dit niet mogelijk is bij keuze van een alternatieve locatie zoals het Burgersterrein. Dan is 32.000 m² benodigd om de opslag te kunnen centraliseren.

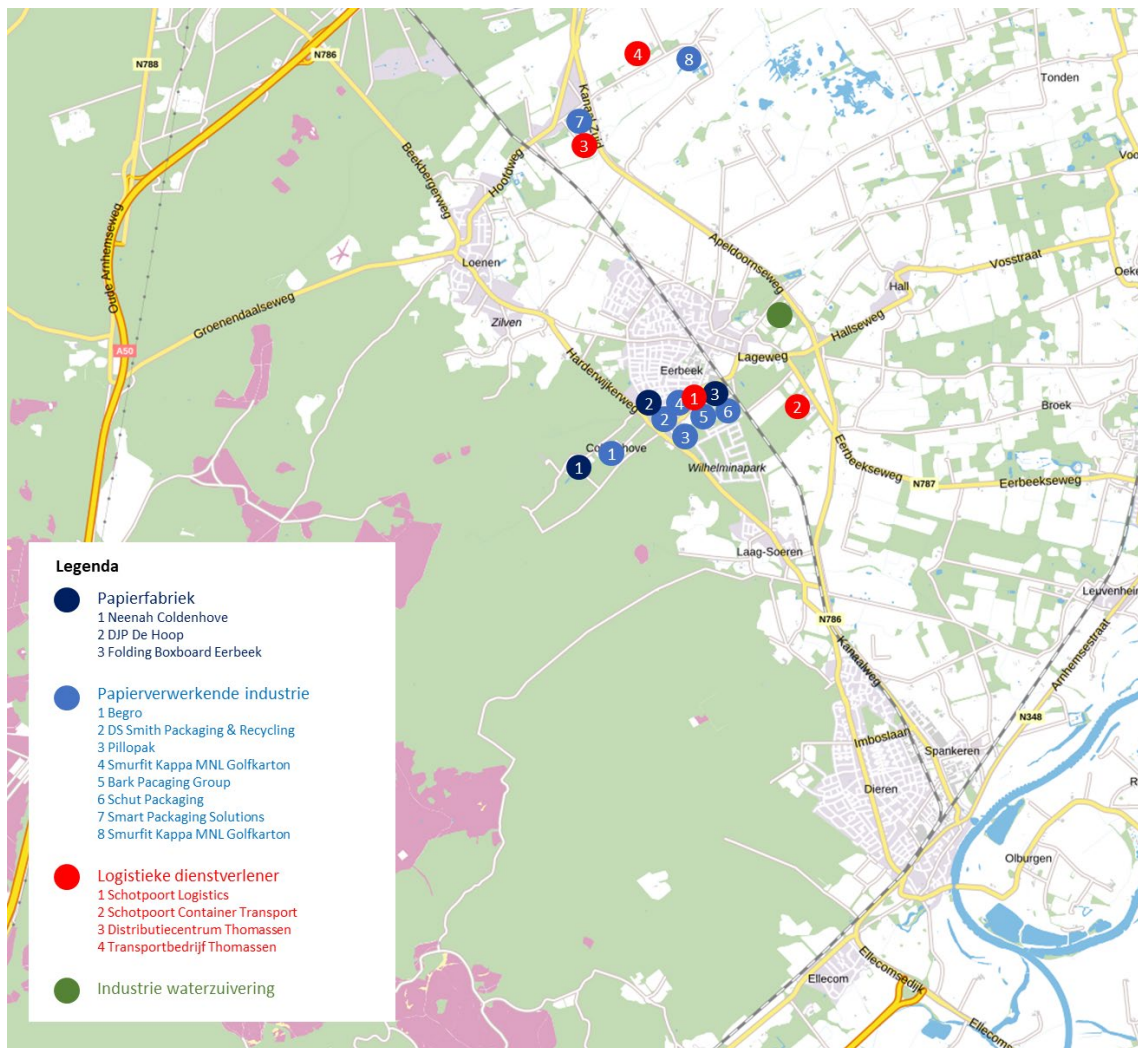
1.2 Waarom toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking?

Uitbreiding of nieuwvestiging van bedrijventerrein is niet zonder meer mogelijk omdat sprake moet zijn van 'zorgvuldig ruimtegebruik'. Ruimtelijke plannen die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maken, moeten daarom worden getoetst aan artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) (ladder voor duurzame verstedelijking). Bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen moet de behoefte worden beschreven. De nut en noodzaak moeten worden aangetoond. Bij een stedelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied, moet worden gemotiveerd waarom deze niet binnenstedelijk gerealiseerd kan worden binnen het relevante zoekgebied.

Relevante regio / verzorgingsgebied

Het zoekgebied betreft het verzorgingsgebied van het LCE. Alleen locaties in de directe nabijheid van de drie papier- en kartonfabrieken in Eerbeek zijn geschikt als locatie voor een logistiek centrum, omdat het elektrische pendelvervoer een belangrijk uitgangspunt is bij realisatie van het LCE. Onder andere door elektrificatie verbetert de leefbaarheid in Eerbeek.

Daarom is in het Alternatieven onderzoek locaties Logistiek Centrum Eerbeek (maart 2021) uitgegaan van een zoekgebied van maximaal 10 kilometer rond de papier- en kartonfabrieken. Hierop wordt nader ingegaan in paragraaf 4.1.

Figuur 1.1 Papier- en kartonindustrie cluster Eerbeek

Wel of geen stedelijke ontwikkeling

De vraag bij de ladder voor duurzame verstedelijking is of de ruimtelijke ontwikkeling moet worden aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 3.1.6 lid 2 Bro. In artikel 1.1.1 onder i van het Bro is een omschrijving van het begrip 'bestaand stedelijk gebied' vastgelegd: *'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'*. Uit jurisprudentie blijkt dat ontwikkelingen groter dan 500 m² bruto vloeroppervlak (bvo) worden aangemerkt als stedelijke ontwikkeling in het kader van de ladder voor duurzame verstedelijking. De gewenste uitbreiding is groter, dus is sprake van een stedelijke ontwikkeling.

Wel of geen nieuwe stedelijke ontwikkeling

Of sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, is afhankelijk van de huidige planologische mogelijkheden. Wanneer er met een nieuw bestemmingsplan geen nieuw planologisch ruimtebeslag wordt mogelijk gemaakt, maar alleen een planologische functiewijziging, voorziet een bestemmingsplan in beginsel niet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro. Van dit uitgangspunt wordt afgeweken als de planologische functiewijziging een zodanige aard en omvang heeft dat toch sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Hierbij komt betekenis toe aan de ruimtelijke uitstraling van de in het nieuwe plan voorziene functies en die onder het vorige plan mogelijk was.

Uit het Alternatievenonderzoek blijkt dat er drie alternatieven zijn: het Burgersterrein, Kollergang Zuid-West en Kollergang Noord-West. Op deze locaties is nu op basis van de geldende bestemmingsplannen geen LCE mogelijk.

De beoogde ontwikkeling maakt meer dan 500 m² bvo extra bebouwing mogelijk. Ook is sprake van een functiewijziging naar logistiek. In dit geval is gelet op de functiewijziging en de ruimtelijke uitstraling sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling.

Wel of geen bestaand stedelijk gebied

De tweede vraag die moet worden beantwoord, is of de vestigingslocatie wordt beschouwd als bestaand stedelijk gebied. In artikel 1.1.1 onder h van het Bro is een omschrijving van het begrip 'bestaand stedelijk gebied' vastgelegd. Als bestaand stedelijk gebied wordt aangemerkt: *'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'*.

Uit de definitie volgt dat er sprake moet zijn van een stedenbouwkundig samenstel van bebouwing. De kwalificatie bestaand stedelijk gebied hangt af van de omstandigheden van het geval, de specifieke ligging, de feitelijke situatie, het bestemmingsplan en de aard van de omgeving.

In dit geval zijn alleen locaties in de kern Eerbeek aan te merken als bestaand stedelijk gebied. Solitaire bedrijfslocaties in het buitengebied vallen daar niet onder. De locatie Burgersterrein ligt binnen bestaand stedelijk gebied en de locatie Kollergang Zuid-West en Kollergang Noord-West liggen daarbuiten.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande is een beschrijving van de behoefte noodzakelijk en moet ook worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnenstedelijk (op de locatie Burgersterrein) mogelijk is.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de beleidsmatige behoefte vanuit de verschillende overheden en de economische behoefte aan versterking van concurrentiepositie van de papier- en kartonindustrie beschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op de behoefte vanuit de initiatiefnemers. In hoofdstuk 4 is de locatiekeuze gemotiveerd. In hoofdstuk 5 worden tot slot samenvattende conclusies getrokken.

Bijlage 1 (separaat) geeft de uitgebreide onderbouwing van het nut en de noodzaak van het LCE weer (Buck Consultants, Onderzoek nut- en noodzaak Logistiek Centrum Eerbeek 2 december 2021).

2. BESCHRIJVING RUIMTELIJKE EN ECONOMISCHE BEHOEFTE

In Eerbeek zijn drie papier-kartonbedrijven gevestigd (zie figuur 1). Deze zitten al enkele honderden jaren op de huidige locaties en zijn inmiddels uitgegroeid tot internationale bedrijven. De bedrijven zorgen voor veel werkgelegenheid in de fabrieken zelf en in de keten van bedrijven die gekoppeld is aan de papier- en kartonproductie. Eerbeek is als woonkern ook gegroeid en inmiddels ruimtelijk verweven met de industrie. Deze verwevenheid levert spanning op voor de leefbaarheid en woonfunctie, maar ook voor de doorontwikkeling van de bedrijven. Een logistiek centrum voor de papier-/kartonfabrieken draagt bij aan de voorwaarden om de leefbaarheid en duurzaamheid te verbeteren en tegelijkertijd de bedrijven te behouden in Eerbeek.

De behoefte aan behoud van regionale werklocaties, waaronder de papier-/kartonindustrie in Eerbeek en de noodzaak tot energietransitie blijkt uit beleidskaders op nationaal, provinciaal, regionaal en lokaal niveau, waarvan de meest relevante hierna worden behandeld. De provincie kiest er gelet op het provinciaal belang voor om hier een inpassingsplan voor een LCE op te stellen. Hierna wordt ingegaan op de belangrijkste relevante beleidskaders en samenwerkingsafspraken voor deze gebiedsopgave. Daarnaast wordt ingegaan op de economische belangen vanuit onderzoeksrapporten.

2.1 Omgevingsagenda Oost Nederland (juni 2020)

De Omgevingsagenda is één van de nieuwe instrumenten in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Het is de basis voor de samenwerking tussen Rijk en regio bij opgaven in de fysieke leefomgeving. De Omgevingsagenda voor Oost-Nederland bevat de opgaven en aanvullende afspraken waar Rijk én regio hun gezamenlijke inzet voor een duurzame leefomgeving op willen richten. De agenda wil de schakel tussen beleid en uitvoering door een meer integrale en gebiedsgerichte blik verder versterken.

Het LCE ligt in de Cleantech Regio. De Omgevingsopgave voor deze regio is inzet op groene, duurzame en inclusieve groei. De Cleantech Regio – met innovatieve sectoren zoals de papierindustrie – vervult in Nederland een voorlopersrol op het gebied van circulaire economie en energietransitie. Rijk en regio willen de potenties benutten die de Cleantech Regio biedt om duurzaamheidsinnovaties op grote schaal toe te passen. Daarnaast leent deze regio – door de verwevenheid van innovatieve industrie, wonen en natuur – zich goed om te leren hoe we in Nederland de complexe interacties tussen bedrijvigheid, mens en omgeving hanteerbaar kunnen maken en houden. Zo komen bij de papierindustriecluster Eerbeek-Loenen verschillende opgaven bij elkaar: natuurbehoud op de naastgelegen Veluwe, human capital aspecten (beschikbaarheid van personeel met de juiste expertise en competenties), mobiliteit en logistiek, leefbaarheid in het dorp, ruimte voor industriële groei, hergebruik van grondstoffen, bodemwaterniveau, beschikbaarheid van schoon drinkwater.

In Eerbeek-Loenen bevindt zich het grootste papierindustrie cluster van Nederland, nauw verweven met wonen en natuur. Deze casus wordt gebruikt als een soort living lab voor complexe gebiedsopgaven om te leren hoe interacties tussen bedrijvigheid, mens en omgeving hanteerbaar kunnen worden gemaakt en om oplossingen te zoeken voor het gebied zelf. Mede in het licht van de regiodeal Cleantech wordt voor de meervoudige omgevingsopgave Eerbeek-Loenen een ontwerpend onderzoek opgesteld. Dit vanuit het perspectief van economische, ecologische en maatschappelijke ontwikkelingen en omgevingsfactoren die op elkaar inwerken. Dit onderzoek maakt afhankelijkheden tussen deelopgaven inzichtelijk en daarmee ook oplossingen voor sociale en ruimtelijke spanningen van de transitie naar een circulaire economie. Provincie Gelderland neemt het initiatief en het Rijk, provincie Overijssel, Waterschap Vallei en Veluwe en de regio stellen kennis en kunde beschikbaar.

Vertaling naar noodzaak LCE

Het LCE versterkt de concurrentiepositie van de papier- en kartonindustrie en maakt de energietransitie mogelijk.

2.2 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland (december 2018)

Gelderland werkt aan een duurzaam, economisch krachtig en verbonden Gelderland. Gelderland heeft sterke troeven: Health, Energy, Tech, Food, Logistiek, een sterk midden- en kleinbedrijf. Nationaal en internationaal werkende Gelderse bedrijven die in volle verbinding staan met gebieden buiten Gelderland. Daar zit veel innovatieve kracht. Die wil de provincie volop de ruimte geven, maar wel op voorwaarde dat ook bijgedragen wordt aan het duurzaamheidsvraagstuk. Want schoon en groen is het uitgangspunt. De provincie denkt mee met deze bedrijven en helpt ze bij de toegang tot kennis, middelen, markten, netwerken, locaties en het onderwijs.

Gelderland streeft naar een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat. Zo wordt Gelderland versterkt nu en in de toekomst.

De ambitie is om de concurrerende positie binnen het internationale stedelijke netwerk van Amsterdam, Brussel en Keulen verder te versterken. Om onderscheidend te blijven, haalt Gelderland in 2050 maximaal profijt uit de unieke combinatie van stedelijke en groene kwaliteiten. In 2050 zijn alle werklocaties in Gelderland duurzaam ingericht qua energie, klimaatbestendigheid en logistieke en productiestromen. Gelderland wil de maakindustrie behouden.

Aanpak:

- Zorgen voor een gevarieerd aanbod aan goed ontsloten, kwalitatief hoogwaardige, duurzame werklocaties. Hierover in gesprek gaan met de Gelderse regio's en regionale afspraken maken over een goede balans tussen de vraag en het aanbod van werklocaties. Het concentreren van economische activiteiten heeft daarbij de voorkeur, boven versnippering. En: het omvormen van bestaande en leegstaande bedrijvenlocaties gaat boven de aanleg van nieuwe terreinen.
- Samen met de regio's inspelen op veranderende behoeften van het bedrijfsleven. Toekomstige behoeften veranderen immers continue, dit vraagt om regelmatig herzien van de regionale afspraken. Ook het omvormen van bestaande gebouwen en locaties stimuleren zodat deze weer aansluiten bij de wensen van bedrijven en werknemers.
- Zorgen dat bedrijven die zich in de provincie Gelderland willen vestigen of die willen uitbreiden snel en effectief geholpen worden bij het vinden van een geschikte locatie.
- De aansluiting tussen het Gelderse onderwijs en de arbeidsmarkt stimuleren, ook in fysieke zin met campusontwikkeling.
- Stimuleren van (kleinschalig) ondernemerschap en innovatie, ook met oog voor ontwikkeling van lokale arbeidsmarkten. Zeker wanneer ondernemers een duurzaam Gelderland dichterbij brengen.

Vertaling naar noodzaak LCE

Het LCE versterkt het papier- en kartonindustriecluster. Behoud van de maakindustrie is een belangrijk speerpunt, maar ook schoon en groen. Het LCE maakt een duurzaam ingericht werkcluster mogelijk qua energie en logistieke en productiestromen. Het LCE maakt emissievrij pendelvervoer mogelijk.

2.3 Actualisatie RPW Cleantech Regio 2019-2030 (februari 2021)

In 2020 is de regio samen met de provincie aan de slag gegaan met de actualisatie van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) en deze is in 2021 vastgesteld door Gedeputeerden Staten. In de actualisatie van het RPW laat de regio zien dat ze belang hecht aan de bestaande bedrijventerreinen. Deze terreinen worden toekomstbestendig en duurzaam gemaakt. Deze inzet op de bestaande bedrijventerreinen is gekoppeld aan de Regio Deal.

In Eerbeek-Loenen bevindt zich het grootste papiercluster van Nederland. De papierindustrie is nauw verweven met wonen en natuur, waardoor verschillende opgaven samen komen: natuurbehoud op de Veluwe, human capital aspecten (beschikbaarheid van voldoende en goed opgeleid personeel), mobiliteit en logistiek, leefbaarheid in het dorp, ruimte voor industriële groei, hergebruik van grondstoffen, bodemwaterniveau, beschikbaarheid van schoon drinkwater.

Logistiek speelt een zeer belangrijke rol in de clusters op lokaal niveau, zoals de papierindustrie in Eerbeek en Loenen. In project Eerbeek/Loenen 2030 werken gemeenten Brummen en Apeldoorn samen met de provincie Gelderland aan het LCE.

Dit centrum is van belang voor de continuïteit en duurzaamheid van de bedrijfsvoering van een toekomstbestendige papierindustrie. Deze logistieke activiteiten zijn bovengemiddeld lokaal verankerd en van groot economisch belang voor de regio.

De missie van de Cleantech Regio is energieneutraliteit in 2030. De industrie in de Cleantech Regio moet verduurzamen door energiebesparing, hergebruik van warmte, biomassa en afval en opwekking van duurzame energie. Naast industrie richt de regio zich op vier grote en sterke sectoren: agrofood, papier, chemie en reststoffenverwerkers. Ook het verduurzamen van gebouwen, de duurzame mobiliteit en energieopwekking wordt gestimuleerd.

In het RPW is concreet afgesproken dat lokaal gebonden logistiek, die bovengemiddeld lokaal verankerd is, en verbonden is aan één van de vier belangrijke (industriële) sectoren in de regio, zoals agrofood, papier, chemie en reststoffenverwerkers op lokaal niveau kunnen worden gefaciliteerd. Het LCE is hierbij als specifiek voorbeeld genoemd.

Bij een nieuwe logistieke ontwikkeling stelt de regio duurzaamheid en landschappelijk inpassing centraal om de impact op de omgeving te minimaliseren en de bijdrage aan klimaatdoelstellingen te maximaliseren. De regio denkt concreet aan eisen ten aanzien van gebouwen (minimaal BREEAM excellent, daken geschikt voor energie opwek, inpassingsplan, etc.).

Andere uitgangspunten zijn:

- Het optimaliseren van de bebouwingsdichtheid om andere plekken in de regio te ontlasten en ruimte te houden voor andere ruimteclaims (woningbouw, energietransitie, natuur, etc.).
- Samen met het logistieke bedrijfsleven de mogelijkheden onderzoeken voor het optimaliseren van logistieke (transport)systemen. Het uitgangspunt is multi- of synchromodaal vervoer en daarmee een beperkter belasting van het wegennet.
- stimuleren van herontwikkeling voor grootschalige logistiek op zogeheten 'brownfields' (bestaande bedrijventerreinen). Wanneer kavels op bestaande terreinen te klein zijn om aan de ruimtevraag te voldoen kunnen kavels worden samengevoegd (stedelijke herontwikkeling). Dit kan een kwaliteitsverbetering opleveren en voorkomt onnodige 'greenfield' ontwikkelingen (op nieuwe uitbreidingslocaties in het groen). Brownfieldontwikkelingen zijn uiteraard alleen mogelijk op locaties die beschikken over de juiste vestigingsvoorwaarden/-kwaliteiten.

Vertaling naar noodzaak LCE

Het LCE betreft lokaal gebonden logistiek en mag ook lokaal worden gefaciliteerd. Het LCE maakt verduurzaming en energietransitie mogelijk. Duurzaamheid en landschappelijke inpassing zijn belangrijke uitgangspunten.

2.4 Programma Eerbeek Loenen 2030

In het programma Eerbeek-Loenen 2030 (zie: <https://www.eerbeekloenen2030.nl/>) werken provincie Gelderland, gemeente Brummen en de Industriekern Eerbeek-Loenen samen om de leefbaarheid in de dorpen Eerbeek en Loenen te vergroten, de papier- en kartonindustrie uit Eerbeek en Loenen te behouden en een stap te maken richting energietransitie van deze papier- en kartonindustrie. Kansen die dit met zich meebrengt, zullen zich vertalen in een schoner milieu ten opzichte van benutting van de volledige capaciteit door de papier- en kartonfabrieken zonder maatregelen, innovatie en verbeterde concurrentiepositie voor bedrijven.

Om de papier- en kartonindustrie blijvend te kunnen verbinden aan Eerbeek en Loenen is onder andere een forse inzet op het vestigingsklimaat noodzakelijk. Dit is belangrijk, omdat op het moment dat de industrie uit Eerbeek en Loenen zou vertrekken, dit verstreckende gevolgen heeft voor Eerbeek en omgeving.

Het programma Eerbeek-Loenen 2030 is veelomvattend en divers. Naast het project LCE, wordt binnen het programma aan verschillende projecten gewerkt; van onder andere energietransitie van de papier- en kartonindustrie, tot een goede routing en verbetering van de leefbaarheid.

In het project LCE wordt gewerkt aan het opstellen van een provinciaal inpassingsplan om een LCE voor opslag van gereed product van de papier- en kartonindustrie uit Eerbeek mogelijk te maken. Een LCE draagt bij aan verbetering van de leefbaarheid en behoud van de papier- en kartonindustrie in Eerbeek.

De doelstellingen van het LCE zijn:

1. veiligstellen toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden papierindustrie, daarmee economische vitaliteit en baanbehoud voor langere termijn.
2. verbeteren logistieke bereikbaarheid.
3. vergroten verkeersveiligheid.
4. bijdragen aan de energietransitie.
5. bijdragen aan vergroting productiecapaciteit binnen de huidige vergunningen.

Vertaling naar noodzaak LCE

Het LCE maakt opslag van grote volumes op één locatie mogelijk, vergroot de mogelijkheden voor optimalisatie en verduurzaming van de productieprocessen bij de fabrieken (binnen de verleende vergunningen), omdat daar minder ruimte voor opslag nodig is en vermindert de aantallen transportkilometers. Op dit moment zijn er veel (vracht)verkeersbewegingen tussen de fabrieken en tijdelijke, verspreid liggende, opslaglocaties in de regio Eerbeek-Loenen en zelfs verder. Door het bundelen van vervoersbewegingen van verschillende fabrieken naar één opslaglocatie in Eerbeek, worden de verkeersbewegingen van externe transporteurs door de kern Eerbeek vermindert en verplaatst naar de recentelijk verbeterde zuidelijke ontsluiting via Dieren. Tevens wordt de afstand van de verkeersbewegingen van het pendeltransport verkort en daarmee de uitstoot vermindert. Concentratie in Eerbeek maakt emissievrij pendelverkeer mogelijk. Het hebben van opslagcapaciteit nabij de productie zorgt voor verbeterd voorraadmanagement en verlaagt de risico's daarin. Hiermee verbetert de concurrentiepositie voor de papier- en kartonindustrie in Eerbeek en dit is noodzakelijk, omdat de winstmarges in deze industrie klein zijn. Grote volumes en efficiëntie zijn van groot belang voor het behoud van de industrie.

Er worden ook duurzaamheidsmaatregelen genomen die de leefbaarheid verbeteren en de verkeersveiligheid vergroten zoals elektrische pendelverkeer en parkeren op eigen terrein (vrachtwagens van de openbare weg).

2.5 Toekomstvisie 2030 Innoveren met oude waarden (juni 2013)

In de gemeentelijke toekomstvisie is aangegeven dat papier en landgoederen de kernwaarden zijn die Brummen uniek maken. Deze kernwaarden krijgen dan ook alle ruimte. Niet alleen fysiek en bedrijfsmatig, maar op zoveel mogelijk terreinen worden deze kernwaarden binnen de gemeente versterkt. Eerbeek is een papierdorp en dat wil de gemeente meer laten zien, lokaal en regionaal, maar ook nationaal en internationaal.

Zowel nieuwe als bestaande bedrijven krijgen in Brummen de ruimte om zich te ontwikkelen. Als er behoefte is aan nieuwe ruimte voor bedrijven, worden eerst de bestaande bedrijventerreinen geherstructureerd. Pas als dat geen soelaas meer biedt, worden nieuwe bedrijventerreinen aangelegd.

De papierindustrie krijgt de ruimte om zich te ontwikkelen. De gemeente en de papierindustrie vormen een stevig netwerk waarin samen gezocht wordt naar oplossingen voor de maatschappelijke gevolgen die de industrie heeft op de woon- en leefomgeving in Eerbeek. De papierindustrie is stevig verbonden met de gemeenschap in Eerbeek. Samen met inwoners en ondernemers, de gemeente en andere partijen onderzoekt zij de mogelijkheden om haar restwarmte en andere afvalstromen als energie te kunnen leveren aan de Eerbeekse gemeenschap.

Vertaling naar noodzaak LCE

Door het LCE krijgt de papier- en kartonindustrie de ruimte om zich te ontwikkelen en tegelijk knelpunten in de woon- en leefomgeving op te lossen.

2.6 Onderzoeken economisch belang papier- en kartonindustrie en maakindustrie

Het economisch belang van de maakindustrie en specifiek de papier- en kartonindustrie blijkt uit onderstaande onderzoeken.

De kracht van de Gelderse maakindustrie (december 2017)

De kracht van de Gelderse Maakindustrie is een advies van de Stichting Stad en Regio en Radboud Universiteit & Universiteit Twente aan de provincie Gelderland.

De economie in Gelderland draait goed. Maar blijven investeren in een sterke economische structuur is noodzakelijk. De economie is steeds in beweging. We leven in een periode van grote veranderingen. Iedereen moet rekening houden met het klimaat, het gebruik van energie, het opraken van grondstoffen, ruimtegebrek en met het milieu en de natuur. Provincie Gelderland richt zich op deze veranderingen. Veel Gelderse bedrijven en kennisinstellingen bedenken hier al oplossingen voor. De provincie ondersteunt deze innovatieve oplossingen en draagt hiermee bij aan het duurzame inkomen van bedrijven. Hierbij horen optimaal gebiedsgerichte plekken waar bedrijven zich willen vestigen.

Gelderland werkt samen in de clusters Agrofood, Health, Bouw & Infra en Maakindustrie. De provincie heeft een krachtige maakindustrie met tal van 'verborgen kampioenen': regionaal gewortelde bedrijven die wereldberoemd zijn in hun markt-niche, maar relatief onbekend bij het grote publiek. Voor Gelderland zijn dergelijke industriële bedrijven cruciaal – ze zijn ingebed in hun omgeving en vormen een stabiele bron van werk, inkomen en innovatie. Sowieso levert de maakindustrie een belangrijke bijdrage aan de Gelderse economie.

Opvallend veel maakbedrijven in de provincie innoveren met een missie. Ze dragen bij aan het oplossen van 'grote maatschappelijke uitdagingen'. Ze maken producten, machines of componenten die de wereld duurzamer maken, bijvoorbeeld op het gebied van voeding, gezondheid of energie. Tegelijkertijd is de Gelderse maakindustrie erg divers. Dat heeft niet alleen te maken met de variëteit aan regio's binnen de provincie. Ook de sterke focus van bedrijven speelt een rol: verborgen kampioenen zijn zo gespecialiseerd dat ze maar weinig échte concurrenten hebben. Toch delen de bedrijven enkele kenmerken. Ze hebben een langetermijnvisie, innoveren samen met hun afnemers en zijn oplossingsgericht. Verder geldt dat digitalisering steeds belangrijker voor ze wordt.

Om de Gelderse maakbedrijven te begeleiden op weg naar de toekomst, wordt de provincie geadviseerd om tenminste vier nuttige rollen te spelen: randvoorwaarden scheppen die bijdragen aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat (faciliteren), partijen samenbrengen die elkaar anders niet zouden ontmoeten (verbinden), vernieuwing aanjagen door in te zetten op sociale innovatie en proeffabrieken (investeren) en Gelderland promoten als een vallei vol verborgen kampioenen (profilieren). Op deze wijze moet het mogelijk zijn de kracht van de Gelderse maakindustrie zeker te stellen, nu en in de toekomst.

De kracht van de Gelderse industrie staat of valt uiteindelijk met de bedrijven die er deel vanuit maken: er zitten grote ondernemingen tussen, maar ook kleinere en onbekende. Sommige bedrijven lopen voorop in hun branche (de 'koplopers'), terwijl andere meer trendvolgend zijn (de 'volgers') of juist moeite hebben om de ontwikkelingen in de sector bij te benen (de 'achterblijvers'). Hier richt de provincie zich vooral op de koplopers en de volgers. Dat niet alleen omdat ze samen de meerderheid van de Gelderse maakindustrie vormen, maar ook omdat deze groep een voorbeeldfunctie heeft voor de bedrijven in de achterhoede.

Voor hun omgeving vormen de verborgen kampioenen vanouds een stille kracht. Ze zorgen voor economische groei, vernieuwing, werkgelegenheid en een inkomen voor de bevolking. In de maakindustrie behoort de papier- en kartonindustrie tot de meest milieuvriendelijke ondernemingen in hun branche wereldwijd.

De bedrijven zitten er meestal niet toevallig; hun historie gaat decennia, soms zelfs eeuwen, terug. Door hun wortels zijn de 'verborgen kampioenen' vaak betrokken bij het regionale wel en wee. Alleen al daarom is het van belang ze te koesteren en ze waar mogelijk te faciliteren. Dalende winstmarges en strenge milieueisen dwingen de processpecialisten tot schaalvergroting en continue innovatie. Vaak lopen deze bedrijven voorop qua duurzaamheid, energiebesparing en circulaire economie.

Onderzoek nut- en noodzaak Logistiek Centrum Eerbeek (Buck Consultants, december 2021)

Uit het Onderzoek nut- en noodzaak Logistiek Centrum Eerbeek blijkt dat de papier- en kartonindustrie geldt als een stuwende sector voor de Nederlandse economie: 80% van het eindproduct wordt geëxporteerd. In Gelderland zijn 5.000 mensen werkzaam in de sector.

Momenteel zijn er negen papierfabrieken in Gelderland, waarvan drie gevestigd in Eerbeek en omgeving. Deze fabrieken zijn samen goed voor 15% van de totale productiecapaciteit van de Nederlandse papierindustrie. Daarnaast zijn in Eerbeek en omgeving zeven verwerkende bedrijven en drie logistieke dienstverleners gevestigd.

Het cluster in Eerbeek en Loenen draagt niet alleen bij aan het Gelderse verdienvermogen, maar is op lokaal niveau van groot belang. In 2017 waren in het cluster 1.520 mensen werkzaam (40% van de werkgelegenheid in de Gelderse papierindustrie). Daarnaast zijn er nog eens 400 banen in de transport en logistiek. Het cluster telt zo'n 1.920 banen. De bedrijven geven zelf aan dat ruim 50% van de medewerkers in de directe omgeving woont. Daarmee vormt de industrie lokaal een belangrijke bron van werkgelegenheid en koopkracht (en draagvlak voor voorzieningen in het dorp).

3. BESCHRIJVING BEHOEFTE VANUIT PAPIER- EN KARTONINDUSTRIE

In dit hoofdstuk wordt de behoefte vanuit de papier- en kartonindustrie aan een logistiek centrum beschreven. De behoefte aan een LCE voor Folding Boxboard Eerbeek, DJP - De Hoop en DS Smith Packaging (hierna: initiatiefnemers) blijkt uit het Onderzoek nut- en noodzaak Logistiek centrum Eerbeek.

De voor de ladderonderbouwing relevante delen zijn hieruit benut en samengevat. Het rapport is opgenomen in een separate bijlage).

3.1 Toekomstperspectief

Door structurele daling van de vraag naar krantenpapier, printpapier en hygiëne artikelen krimpt de Europese markt voor papier en karton. Aan de andere kant neemt de vraag naar papieren verpakkingsmaterialen structureel toe, dit geldt zowel voor vouwkarton als golfkarton. De groei van dit segment hangt samen met twee belangrijke ontwikkelingen:

- De forse groei van E-commerce (en daarmee de behoefte aan kartonnen dozen)
- De vraag naar duurzaam verpakkingsmateriaal in de voedingsmiddelenindustrie (o.a. shift van plastic naar karton)

Door Covid-19 zijn beide ontwikkelingen versterkt. Het aandeel online aankopen is in heel Europa toegenomen. Daarnaast is de omzet in de voedingsmiddelenindustrie toegenomen.

De Nederlandse papierindustrie is goed gepositioneerd om te profiteren van de verschuivingen op de Europese markt, omdat Nederlandse bedrijven juist relatief veel papier en karton produceren voor de verpakkingsmarkt: 79% (over heel Europa is dit slechts 58%).

Uit de jaarcijfers van de Vereniging Nederlandse Papierbedrijven (VNP) blijkt dat de afzet van papier- en karton voor verpakkingsmateriaal tussen 2015 en 2020 gemiddeld 5% per jaar is gegroeid. De komende jaren wordt door de VNP een vergelijkbare groei verwacht in verband met de belangrijke drijvers achter de groei op de Europese markt (E-commerce en verschuiving van plastic naar karton).

De drie papier- en kartonbedrijven zijn actief in de groeiemarkt van het papier en karton voor verpakkingsmateriaal, ieder met zijn eigen product. Folding Boxboard Eerbeek produceert vouwkarton voor verpakkingen in voedingsmiddelenindustrie (en ook farmacie), DJP - De Hoop produceert standaard papierrollen die voor het maken van golfkarton (80%) en overige industriële toepassingen (20%) gebruikt worden en DS Smith Packaging produceert golfkarton voor dozen.

3.2 Noodzaak doorontwikkeling productieproces in Eerbeek

Folding Boxboard Eerbeek, DJP - De Hoop en DS Smith Packaging willen graag voldoen aan de toenemende vraag naar hun producten op de Europese markt. Dit kunnen zij doen door het productievolume te verhogen tot maximaal de reeds vergunde capaciteit.

De bedrijven hebben dit nodig om hun goede uitgangspositie en concurrentiekracht ten opzichte van concurrerende bedrijven te behouden (en waar mogelijk verstevigen). In de papierindustrie geldt de economische wetmatigheid van meer volume produceren tegen lagere kosten (en daarmee ook efficiëntie in energiegebruik). De investeringen in machines renderen beter als deze kunnen draaien op de maximale capaciteit.

De papier- en kartonindustrie is een kapitaalintensieve sector. De bedrijven hebben te maken met hoge 'verzonken' kosten in opstellingen van zware machines en productielijnen op de locatie. Een productielijn voor papier kost al snel meer dan honderd miljoen euro. De hoge investeringskosten in de productielijnen, die niet zomaar verplaatst kunnen worden, leiden er toe dat groei op bestaande locaties moet worden gerealiseerd. Een nieuwe fabriek starten zit er in Europa niet in.

Doorontwikkeling van het productieproces draagt bij aan meer winstgevendheid, maar ook aan een financieel gezonde bedrijfsboekhouding en financiële slagkracht. Dit is noodzakelijk om op lange termijn competitief te blijven. Hoewel de Nederlandse papiersector voorop loopt in energie- en grondstofefficiëntie (binnen Europa ten opzichte van andere papierclusters) en binnen Nederland ten opzichte van andere industrieën, moet ook in de papier- en kartonindustrie richting 2030 en 2050 nog fors geïnvesteerd worden in verduurzaming.

3.3 Samenhang doorontwikkeling en opslagruimte

Om aan de groeiende marktvraag te voldoen en de concurrentiepositie te verstevigen willen de drie papier- en kartonbedrijven het productievolume, binnen de bestaande vergunningen, doorontwikkelen tot de maximale capaciteit. Daartoe zullen DJP - De Hoop (en naar verwachting ook DS Smith Packaging) inzetten op efficiëntiewinst en verduurzaming van de bestaande lijn. Voor Folding Boxboard Eerbeek geldt dat zij op korte termijn wil investeren in een totaalpakket, met een optimalisatie van het buitenterrein, een nieuwe pulpmachine, etc., om de productiecapaciteit op te voeren in combinatie met een verbetering van leefbaarheid voor omwonenden.

DJP - De Hoop en Folding Boxboard Eerbeek hebben aangegeven dat zij het productievolume stapsgewijs willen vergroten, waarmee zij over een periode van 5 à 6 jaar toegroeien naar de maximaal vergunde capaciteit. De verwachte jaarlijkse groei is in lijn met de ontwikkeling van de markt.

Doorontwikkeling van het productievolume wat de drie bedrijven nastreven, leidt ook tot een grotere behoefte aan opslagcapaciteit nabij de fabrieken. De papierindustrie is een zware procesindustrie. Er wordt gewerkt met een geautomatiseerde productielijn die ofwel volcontinu ofwel na het instellen van productspecificaties een grote batch draait. Er wordt gestreefd naar zo min mogelijk down time.

Door de jaren heen zijn de hallen op de bedrijfslocaties steeds meer in dienst komen te staan van de productieprocessen. De ruimte voor opslag van gereed product op de productielocaties zelf is beperkt. Dat betekent dat producten direct moeten worden opgehaald door klanten of op andere locaties moet worden opgeslagen.

3.4 Behoefte extra opslagcapaciteit

Eind 2020 hadden de drie papier- en kartonbedrijven gezamenlijk 36.200 m² opslagruimte verspreid in en nabij Eerbeek in gebruik. De initiatiefnemers hebben aangegeven dat de magazijnen vol zijn en er nagenoeg geen schuifruimte is. Het logistieke afhandelingsproces is daarmee een bottleneck bij het realiseren van optimalisatie van het productievolume. In het kader van die optimalisatie (binnen de vergunde ruimte) neemt de totale ruimtebehoefte aan opslagcapaciteit toe naar circa 45.000 m².

De grootste bestaande opslagfaciliteit die direct benut kan worden, is de locatie Kollergang 6 met 16.000 m² bruto vloeroppervlakte. De locatie Kollergang Zuid-West die direct aansluit op de locatie Kollergang 6, kan voorzien in de uitbreidingsbehoefte en het doel tot centralisatie voor de economische vitaliteit en leefbaarheid van de karton- en papierindustrie. De uitbreidingsbehoefte is dan minder dan op het voormalig Burgersterrein, omdat Kollergang 6 geheel kan worden benut voor het logistiek centrum. Met een uitbreiding van 24.000 m² bruto vloeroppervlakte, kan hier een logistiek centrum met een totale oppervlakte van 40.000 m² bruto vloeroppervlakte gerealiseerd worden. Samen met de opslag van DS Smith aan de Coldenhovenseweg (overzijde van de weg) is dan per saldo voldoende opslagruimte beschikbaar om te kunnen voorzien in de totale behoefte van maximaal 45.000 m² bruto vloeroppervlakte.

3.5 Behoeft concentratie opslag

Naast het voorzien in structurele en flexibele ruimte voor opslag nabij de fabrieken biedt het LCE in de vorm van één centrale opslaglocatie voordelen ten opzichte van verspreide en versnipperde opslag. De opslag op één centrale locatie is overzichtelijk; zowel de logistieke operatie als de warehousing operatie kunnen efficiënter ingericht worden, hierdoor ontstaan kostenbesparingen in de supply chain.

Het LCE biedt, door de combinatie van de korte afstand én de schaa sprong, de mogelijkheid een efficiënte emissievrije pendeldienst op te zetten tussen de drie fabrieken en het LCE. Deze pendeldienst rijdt één geschikte route van de drie fabrieken naar het LCE. Het wegrijden van de fabrieken gebeurt dan niet meer door de kern van Eerbeek, maar gebeurt door centrale aansturing en stimuleert gebruik te maken van de recent verbeterde zuidelijke ontsluiting richting Dieren. Naast deze robuuste pendel en stimulans om externe transporteurs de verbeterde zuidelijke ontsluiting te laten rijden, zorgt het LCE er tot slot voor dat op de bedrijfslocaties opslaghallen kunnen worden vrijgespeeld. De “gewonnen” ruimte kan worden ingezet voor optimalisaties en verduurzaming van het productieproces. Dit hangt ook samen met terreinoptimalisaties gericht op het creëren van meer wachtplaatsen voor vrachtauto's op het eigen terrein van de bedrijven, zodat de wachtende vrachtwagens in de huidige situatie minder terugslaat op de openbare weg.

3.6 Beschikbaar bestaand aanbod

De extra noodzakelijke magazijnoppervlakte is 24.000 m², omdat gebruik gemaakt kan worden van een combinatie met bestaande opslagruimte aan de Kollergang. Deze wordt aangevuld met flexibele opslagruimte, ook op korte afstand van de fabrieken in verband met de eis van emissievrij transport. Er is nu bij de drie deelnemende fabrieken en de bestaande opslaglocaties geen ruimte beschikbaar waar de structurele minimale opslagbehoefte en logistieke behoefte op één plek geconcentreerd kunnen worden. Er zijn in en rond Eerbeek geen bestaande opslagfaciliteiten – of bestaande gebouwen die daarvoor geschikt te maken zijn – beschikbaar met voldoende vloeroppervlakte en een voldoende groot buitenterrein. Dit blijkt uit het Alternatieven onderzoek locaties Logistiek Centrum Eerbeek (maart 2021). Daarom is in en rond Eerbeek gezocht naar een nieuwe locatie of benutting van een bestaande opslaglocatie in combinatie met uitbreiding.

3.7 Vestigingsvoorwaarden

Vestigingsvoorwaarde voor een logistiek centrum voor de papier- en kartonindustrie in Eerbeek is een locatie zo dicht mogelijk bij de papierfabrieken in Eerbeek. Hoe verder weg, hoe minder geschikt, omdat de transporttijd en -kosten hiermee toenemen én omdat bij grotere afstand de mogelijkheid van het elektrificeren van het pendeltransport uit het zicht raakt.

Bij de beoogde bundeling van logistieke activiteiten zal gebruik worden gemaakt van emissievrije pendeltrekkers. Emissievrij pendelvervoer tussen de fabrieken en het LCE is een hard uitgangspunt (in verband met o.a. stikstof) en is ook gunstig voor de leefbaarheid. Hierbij geldt: hoe groter de afstand tussen de fabrieken en de centrale opslaglocatie, hoe minder waarschijnlijk het is dat emissievrij in financieel en operationeel opzicht haalbaar gemaakt kan worden. Uitval tijdens een rit moet worden uitgesloten. Daarom moet de batterij altijd ruim voldoende geladen zijn voor de hele rit. Dat kan bij te grote afstand / te hoog verbruik weer betekenen dat je ongeveer na elke pendel de truck aan de lader moet zetten om uitval te voorkómen. Dat laden zorgt voor stilstand, en dat betekent weer: dubbele investering in materieel.

Andere voorwaarden voor het logistiek centrum zijn een efficiënte vorm, een maximale bouwhoogte van 13 meter, een goede (vrachtwagen) ontsluiting en voldoende opstelplaatsen voor vrachtwagens op eigen terrein, zodat er geen overlast is van wachtende vrachtwagens op de openbare weg.

3.8 Ruimtelijke effecten

Door de beoogde doorontwikkeling van het productievolume bij de papierfabrieken zal meer gereed product afgevoerd moeten worden. Meer vrachtverkeer door Eerbeek en grotere wachtrijen met vrachtauto's zijn niet gewenst.

- Het LCE biedt de mogelijkheid een efficiënte pendeldienst op te zetten tussen de drie fabrieken en het LCE. Hierdoor kunnen de producten product snel weggereden worden bij de fabrieken. Een LCE leidt tot minder grote groei van pendeltransporten (in aantal ritten en kilometers door het dorp dan zonder LCE). Dit is mogelijk door bundeling van pendeltransport via één geschikte route en een LCE op korte afstand van de fabrieken.
- Met deze robuuste pendel, zorgt het LCE er ook voor dat op de bedrijfslocaties opslaghallen kunnen worden vrijgespeeld. De vrijgekomen ruimte kan worden ingezet voor optimalisaties van het productieproces. Een LCE is de katalysator voor ruimtelijke optimalisaties en verduurzaming op bedrijfslocaties waardoor wachtverkeer niet terugslaat op de openbare weg. Hierdoor kunnen bestaande fabrieken hun energietransitie in gang zetten. Ze breiden uit met schoner materiaal en de pendel gaat ook emissievrij gebeuren.

De routing van pendeltransporten is met een LCE gunstiger. Er is namelijk een vaste pendelroute mogelijk tussen de drie papier- en kartonbedrijven en het LCE. Deze loopt via de Coldenhovenseweg en Loubergweg. De vaste route geeft provincie Gelderland en/of gemeente Brummen de mogelijkheid in het project Wegennet, onderdeel van Eerbeek-Loenen 2030 op de pendel in te spelen. De locatie stimuleert gebruik van de zuidelijke ontsluiting (Dierenseweg/Kanaalweg/N786) richting het hoofdwegennet wat leidt tot minder afhalers van producten (met bestemming LCE) die door het dorp rijden.

- Een locatie die gebruik van de zuidelijke ontsluiting (Dierenseweg/Kanaalweg/N786) stimuleert om aan te sluiten op het hoofdwegennet leidt tot minder afhalers van gereed product (met bestemming LCE) die door het dorp rijden.
- Een locatie aan de zuid- of oostkant van Eerbeek in plaats van de westkant of noordkant stimuleert ook tot minder verkeersbewegingen langs Natura-2000 gebied.
- Het LCE helpt ook om zoekverkeer te voorkomen. Door de centralisatie is bij het LCE minder pendel tussen opslaglocaties onderling nodig. Ook hoeven minder deelladingen samengesteld te worden. Onbekende chauffeurs kunnen direct naar het LCE voor het afhalen van gereed product en hoeven niet te zoeken naar het juiste depot op bedrijventerrein Eerbeek Zuid.
- Bij keuze voor een locatie buiten de kern hoeven vrachtauto's die producten komen ophalen niet door de kern Eerbeek te rijden.
- Bij het LCE wordt overgestapt op emissievrije pendeltrekkers of trekker-opleggers. Hierdoor vindt een substantiële verbetering van leefbaarheid plaats door vermindering van emissies van schadelijke stoffen (stikstof, fijnstof) en broeikasgassen (CO₂). Ook wordt de pendel stiller. Elektrische voertuigen maken substantieel minder geluid, zowel 's-nachts als overdag is dit een verbetering van de situatie. Elektrificatie is een harde voorwaarde in het PIP.

4. WAAROM KAN HET LCE NIET BINNENSTEDELIJK

Volgens de uitgangspunten van de ladder voor duurzame verstedelijking moet worden aangetoond dat de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied gerealiseerd kan worden. Dit hoofdstuk gaat in op de locatieafweging.

4.1 Alternatieven binnen het zoekgebied

De oorspronkelijke plannen gingen uit van een LCE op het voormalige Burgersterrein in Eerbeek. In 2020-2021 is een alternatievenonderzoek uitgevoerd om ook te kijken of er andere geschikte locaties zijn. 14 locaties op korte afstand van de papierfabrieken zijn beoordeeld.

Figuur 4.1 Alternatieve locaties binnen het zoekgebied (bron: Alternatieven onderzoek locaties Logistiek Centrum Eerbeek)

Een LCE moet dicht bij de papierfabrieken in Eerbeek liggen. Daarom is in het Alternatieven onderzoek locaties Logistiek Centrum Eerbeek (maart 2021) in een straal van 10 km gezocht naar geschikte locaties. De keuze is gemaakt om “in de buurt van Eerbeek” vast te stellen op maximaal 10 km omdat het onder andere vanuit efficiëntie oogpunt vanuit de papier- en kartonindustrie noodzakelijk is dat de locatie voor het logistiek centrum in/in de buurt van Eerbeek ligt. Daarnaast kan gesteld worden dat het in ieder geval onhaalbaar is om elektrisch vervoer tussen de papier- en kartonindustrie en het logistiek centrum te realiseren als de afstand meer dan 10 km is. Emissievrij vervoer is namelijk een hard uitgangspunt in dit project.

Er is nu bij de drie deelnemende fabrieken en de bestaande opslaglocaties geen ruimte beschikbaar waar de structurele minimale opslagbehoefte en logistieke behoefte op één plek geconcentreerd kunnen worden. Er zijn in en rond Eerbeek geen bestaande opslagfaciliteiten – of bestaande gebouwen die daarvoor geschikt te maken zijn – beschikbaar met voldoende vloeroppervlakte en een voldoende groot buitenterrein. Dit blijkt uit het Alternatieven onderzoek locaties Logistiek Centrum Eerbeek (maart 2021). Daarom is in en rond Eerbeek gezocht naar een nieuwe locatie of benutting van een bestaande opslaglocatie in combinatie met uitbreiding. Het alternatievenonderzoek laat zien dat naast het voormalig Burgersterrein nog twee locaties (Kollergang Zuid-West en Kollergang Noord-West) mogelijk geschikt kunnen zijn als locatie voor het LCE. Er zijn geen alternatieven binnen bestaand stedelijk gebied beschikbaar. Deze drie locaties zijn in 2021 verder onderzocht op effecten op milieu en omgeving, reacties uit de omgeving, financiën en de mate waarin het LCE voldoet aan de doelstellingen uit de intentieovereenkomst (IOK) van het project.

Figuur 4.2 Drie mogelijke alternatieve locaties voor LCE (bron: Milieueffectrapport december 2021)

In december 2021 is besloten het voormalig Burgersterrein af te laten vallen als locatie voor het Logistiek Centrum Eerbeek. De locatie voormalig Burgersterrein had een te hoge stikstofuitstoot, scoorde slecht op leefbaarheid en was financieel de duurste locatie waardoor deze locatie geen reële optie is voor het realiseren van het Logistiek Centrum Eerbeek. De locatie Kollergang Zuid-West en Kollergang Noord-West zijn overgebleven als alternatieven voor het logistiek centrum in Eerbeek, beide in combinatie met een bestaande opslaglocatie aan de Kollergang.

4.2 Keuze voorkeurslocatie

De locatie Kollergang Zuid-West en Kollergang Noord-West liggen ten (zuid)oosten van de kern Eerbeek, met een goede ontsluiting op de Dierenseweg/Kanaalweg. Dit stimuleert aan en afvoer via het hoofdwegennet en leidt tot minder afhalers van producten (met bestemming LCE) die door het dorp rijden.

Vanuit de uitgangspunten van de ladder voor duurzame verstedelijking hoeft alleen te worden gemotiveerd dat de behoefte niet binnenstedelijk kan worden opgevangen. Dat is voor het initiatief van de LCE het geval. Er zijn binnen het stedelijk gebied van Eerbeek geen geschikte locaties voor het LCE. Dit blijkt uit het Alternatieven onderzoek locaties Logistiek Centrum Eerbeek (maart 2021).

Figuur 4.3 Locaties Kollergang Noord-West en Kollergang Zuid-West LCE (bron: Bijlage bij Statenbrief onderbouwing voorkeurslocatie Kollergang Zuid-West, mei 2022)

Vanuit het oogpunt van zorgvuldig ruimtegebruik verdient dan het benutten en uitbreiden van een bestaande bedrijfslocatie aangrenzend aan stedelijk gebied of buiten bestaand stedelijk gebied de voorkeur. Beide alternatieven voldoen daar aan.

De keuze voor voorkeurslocatie Kollergang Zuid-West is tot stand gekomen na een brede afweging (de mate waarin de locaties voldoen aan de doelstellingen uit de intentieovereenkomst LCE, effecten op milieu en omgeving, financiën en input uit het omgevingsproces). De locatie Kollergang Zuid-West heeft vanuit het perspectief van efficiënte interne bedrijfsvoering als voordeel dat het zich direct achter de locatie van bestaande logistieke dienstverlener Schotpoort Logistics BV bevindt. Door deze ligging kunnen bedrijfsfaciliteiten worden gedeeld. Hierdoor is het ruimtebeslag beperkter dan de benodigde 25.500 m² (zoals opgenomen in het rapport van Buck consultants, bijlage 1) en kunnen de vervoersbewegingen worden geoptimaliseerd. Op deze locatie wordt gebruik gemaakt van de huidige ontsluiting aan de Brummenseweg.

Met de keuze voor uitbreiding van de locatie Kollergang Zuid-West is sprake van zorgvuldig ruimtegebruik. Hiermee wordt voldaan aan de ladder voor duurzame verstedelijking.

5. CONCLUSIE

5.1 Behoefte

De behoefte aan een LCE komt voort uit de wens tot behoud van de papierindustrie in Eerbeek. De wens tot behoud van de papier- en kartonindustrie blijkt uit diverse beleidsstukken en samenwerkingsafspraken. Het nut en de noodzaak van een dergelijk logistiek centrum is door Buck Consultants in opdracht van de provincie onderzocht (Buck, 2 december 2021, zie separate bijlage 1). Het is noodzakelijk om het productieproces te optimaliseren en daarmee doorontwikkeling en verduurzaming van het productieproces te realiseren, zodat de concurrentiepositie van de sector wordt versterkt.

De behoefte aan behoud van regionale werklocaties, waaronder de papier- en kartonindustrie in Eerbeek en de noodzaak tot verduurzaming blijkt uit beleidskaders op nationaal, provinciaal, regionaal en lokaal niveau. De provincie kiest er gelet op het provinciale belang voor om hier een inpassingsplan voor een LCE op te stellen.

Het LCE is bedoeld als een logistiek centrum voor de op- en overslag voor de papier- en verpakkingindustrie uit Eerbeek. Er is behoefte aan minimaal 24.000 m² bvo opslagruimte ten behoeve van een economisch rendabel en toekomstbestendig LCE, waarmee zoveel mogelijk wordt gebundeld en waarmee de doorontwikkeling en verduurzaming van de papier- en kartonindustrie binnen de huidige vergunningen kan worden geoptimaliseerd. Daarnaast is behoefte aan voldoende voorterrein bij het logistiek centrum voor laden en lossen, draaibewegingen, parkeren van transportmaterieel en daarnaast ruimte voor landschappelijke inpassing.

Door het veiligstellen van de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden van de papier- en karton industrie wordt bijgedragen aan:

- economische vitaliteit van een regionale werklocatie en baanbehoud voor langere termijn;
- verbetering van de logistieke bereikbaarheid;
- vergroten van de verkeersveiligheid;
- de energietransitie en verduurzaming van productieprocessen.
- bijdragen aan optimalisatie productiecapaciteit binnen de huidige vergunningen.

5.2 Locatiekeuze

Als een locatie buiten bestaand stedelijk gebied wordt gekozen, dan moet worden gemotiveerd waarom deze niet binnenstedelijk gerealiseerd kan worden.

In het Alternatieven onderzoek locaties Logistiek Centrum Eerbeek (maart 2021) zijn 14 alternatieven onderzocht, naast de locatie Burgersterrein. In dit onderzoek bleven 2 reële alternatieven over, namelijk Kollergang Zuid-West en Kollergang Noord-West. Er zijn geen reële binnenstedelijke alternatieven.

Het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland heeft op 14 december 2021 geconcludeerd dat de enige binnenstedelijke locatie (locatie Burgersterrein) afvalt als mogelijke locatie voor het LCE. De locatie voormalig Burgersterrein had een te hoge stikstofuitstoot, scoorde slecht op leefbaarheid en was financieel de duurste locatie waardoor deze locatie geen reële optie is voor het realiseren van het Logistiek Centrum Eerbeek.

Hieruit volgt dat er binnen het stedelijk gebied van Eerbeek geen geschikte locaties voor het LCE zijn. Als er binnenstedelijk geen alternatieven zijn, is vanuit het oogpunt van de ladder een buitenstedelijke locatie mogelijk. Het verdient daarbij de voorkeur (geen plicht) om aan te sluiten bij een bestaande bedrijfslocatie. Beide alternatieven aan de Kollergang voldoen daar aan.

Na een zorgvuldige afweging heeft het College van Gedeputeerde Staten gekozen voor een nieuw Logistiek Centrum Eerbeek (LCE) achter bedrijventerrein Kollergang. De andere mogelijke locatie op het terrein van een camping valt daarmee af.

De locatie Kollergang Zuid-West heeft vanuit het perspectief van efficiënte interne bedrijfsvoering als voordeel dat het zich direct achter de locatie van bestaande logistieke dienstverlener Schotpoort Logistics BV bevindt. Door deze ligging kunnen bedrijfsfaciliteiten worden gedeeld. Hierdoor is het ruimtebeslag beperkter en kunnen de vervoersbewegingen worden geoptimaliseerd. Het LCE op deze locatie neemt in totaliteit de minste ruimte in beslag (circa 34.000 m² t.o.v. circa 41.000 m² op locatie Kollergang Noord-West). Op deze locatie wordt ook gebruik gemaakt van de huidige ontsluiting aan de Brummenseweg.

5.3 Leegstandsaspecten

Het doel van de ladder is zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik. Onaanvaardbare leegstand moet worden voorkomen. Daarvan zou sprake kunnen zijn als keuzemogelijkheden voor consumenten en bedrijven wegvallen door de nieuwe ontwikkeling. Bijvoorbeeld als een hele branche verdwijnt door het mogelijk maken van de nieuwe ontwikkeling. Daar is hier geen sprake van. Als ergens opslaglocaties vrijkomen zal geen onaanvaardbare leegstand ontstaan. Er komen enkele opslaglocaties vrij (zie separate bijlage 1). Een deel wordt ingevuld door optimalisatie van de productie en terrein-optimalisaties t.b.v. wachtplaatsen voor vrachtwagens. De andere (huur)locaties kunnen weer worden verhuurd aan derden en zijn ook niet specifiek alleen geschikt voor opslag van papier of karton of als zodanig bestemd. Er zijn voldoende mogelijkheden voor herinvulling. Er zal door het LCE niet een hele branche verdwijnen of een heel bedrijventerrein leegkomen.

5.4 Conclusie

Met de keuze voor uitbreiding van de locatie Kollergang Zuid-West is sprake van zorgvuldig ruimtegebruik. Hiermee wordt voldaan aan de ladder voor duurzame verstedelijking.